

Duomenų rinkinio pavadinimas	Tiesioginės investicijos (TI)
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucijos kontaktai	Lietuvos bankas
1.2. Institucijos padalinio kontaktai	Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento Išorės statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Sigutė Samaitienė ssamaitiene@lb.lt (8 5) 268 0414
2. Institucinė aplinka (būtinės sąlygos)	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	<p>Lietuvos bankas (LB) yra Eurosistemos narys. Todėl Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo, sudarymo ir sklaidos atsakomybė nustatyta ES teisės aktais – Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2533/98 su visais jo pakeitimais ir papildymais ir ECBS bei Europos Centrinio Banko statutu (5 straipsnis).</p> <p>LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo (su paskutiniais pakeitimais 2017 m.) 8 straipsnyje.</p> <p>Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją.</p> <p>Lietuvos banko valdybos 2009 m. gruodžio 24 d. nutarimas Nr. 241 „Dėl Statistinės informacijos ir duomenų, reikalingų sudarant Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą ir tarptautinių investicijų balansą, teikimo Lietuvos bankui tvarkos patvirtinimo“.</p>
2.2. Apsikeitimas duomenimis ir duomenis rengiančių institucijų veiklos koordinavimas	<p>LB bendradarbiauja su kitomis statistiką sudarančiomis nacionalinėmis institucijomis. Tuo tikslu su Lietuvos statistikos departamentu yra pasirašyta Statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartis.</p> <p>Statistiką sudarančių institucijų statistikos darbai yra įtraukti į Oficialiosios statistikos darbų programą, kaip ir LB vykdomi statistikos darbai.</p> <p>LB pirminių duomenų pagrindu sudaro tiesioginių investicijų statistiką.</p>
2.3. Konfidencialios statistinės informacijos apsauga	<p>Konfidencialios statistinės informacijos apsauga užtikrinama šiais dokumentais: Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 (su visais jo pakeitimais ir papildymais) 8, 8a–8c straipsniais;</p> <p>bendromis taisyklėmis ir minimaliais standartais, kuriais užtikrinamas individualios statistinės informacijos konfidencialumas, nustatytais Gairėse ECB/1998/NP28;</p> <p>asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, reglamentuojančiu fizinių asmenų duomenų apsaugą;</p> <p>kitoms nei ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos konfidencialumas užtikrinamas Statistikos įstatymo 15 straipsniu;</p> <p>Administracinių nusižengimų kodeksas numato baudas už konfidencialių statistinių duomenų atskleidimą.</p>
2.4. Statistinės informacijos rinkimo užtikrinimas	<p>ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 (su visais jo pakeitimais ir papildymais) 2 straipsnis.</p> <p>LB funkcijoms, nesusijusioms su ECBS veikla, vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra LB įstatymo 8 straipsnio 2 dalis.</p> <p>LB įstatymo 54 straipsnyje numatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir ūkio subjektai privalo teikti LB informaciją, reikalingą jo funkcijoms atlikti.</p> <p>54¹ straipsnyje nustatyta, kad LB turi teisę skirti baudas ir delspinigius ūkio subjektams už LB nustatytos statistinės informacijos teikimo pažeidimus, jei tokiems pažeidimams netaikoma ECB poveikio priemonių tvarka. Baudų ir delspinigių dydį, jų taikymo tvarką ir su tuo susijusios medžiagos saugojimo terminus nustato LB.</p> <p>Kiti dokumentai, kuriais užtikrinamas tiesioginių investicijų duomenų rinkimas: 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 dėl</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Tiesioginės investicijos (TI)
	<p>mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos (OL 2016 L 171, p. 144);</p> <p>Lietuvos banko valdybos 2008 m. rugpjūčio 7 d. nutarimas Nr. 123 „Dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų gaunamų užsienio paskolų be valstybės garantijos ir užsienio ūkio subjektams suteikiamų paskolų įregistravimo Lietuvos banke tvarkos“.</p>
2.5. Kokybės politika	<p>LB plėtoja, sudaro ir skleidžia statistinę informaciją laikydamasis kokybės politikos, kuri atitinka tarptautinių organizacijų nustatytus statistinių duomenų kokybės reikalavimus.</p> <p>LB dalyvauja rengiant ECB ir Eurostato MB kokybės ataskaitas, kuriose yra pateikiamas tiesioginių investicijų duomenų kokybės įvertinimas.</p> <p>ECB ataskaita apie euro zonos duomenų kokybę yra privaloma pagal Gairių ECB/2011/23 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje 6 straipsnį.</p> <p>ES reikalavimai dėl MB kokybės įvertinimo procedūrų, numatytų rengiant ataskaitas apie duomenų kokybę, yra išdėstyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos 4 straipsnyje.</p>
3. Metodika	
3.1. Terminai ir apibrėžtys	<p>Tiesioginių investicijų statistikoje vartojami terminai ir apibrėžtys sudaryti remiantis tarptautiniais standartais, rekomenduojamais TVF mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadove (šeštasis leidimas, MBV6) ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Tiesioginių užsienio investicijų statistikos gairėmis (2008 m. ketvirtasis leidimas).</p> <p>Tiesioginės užsienio investicijos (TUI) – tarptautinių investicijų kategorija, apimanti ilgalaikius ekonominius finansinius santykius ir interesus tarp investuotojo nerezidento (tiesioginio užsienio investuotojo) ir rezidento įmonės (tiesioginio investavimo įmonės) arba tarp investuotojo rezidento ir nerezidento įmonės. Tiesioginių investicijų santykiai atsiranda (fiksuojami) tada, kai investuotojas nerezidentas investuoja šalies įmonėje, ir tai jam suteikia teisę kontroliuoti šios įmonės veiklą arba daryti jai reikšmingą įtaką. Analogiškai santykiai atsiranda (fiksuojami) tada, kai šalies investuotojas (rezidentas) investuoja užsienio įmonėje. Tiesioginių užsienio investicijų kategorijai priskiriamos tokios tarptautinės investicijos, kurios vienam investuotojui nerezidentui (juridiniam ar fiziniam asmeniui) arba investuotojų nerezidentų grupei suteikia 10 ir daugiau procentų balsų teisių. Mažesnė nei 10 procentų balsų užsienio investicija yra laikoma ne tiesiogine, o portfeline investicija.</p> <p>TI likučiai – ketvirčio ar metų pabaigoje sukauptų tiesioginių investicijų suma.</p> <p>TI sandoriai – investicijos, padarytos nustatytu laikotarpiu.</p> <p>TI pajamos – nuosavybės priemonių pajamos (dividendai), reinvesticijos ir skolos priemonių pajamos (palūkanos).</p>
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtis, neužfiksuota veikla)	<p>TI statistikos atskaitingąją visumą sudaro Lietuvoje veikiančios įmonės, turinčios užsienio kapitalo, ir įmonės, turinčios tiesioginių investicijų užsienio įmonėse. TI duomenys aprėpia visas Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 red. veiklos rūšis.</p>
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	<p>TI sudedamosios dalys klasifikuojamos pagal rekomendacijas, pateiktas TVF mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštajame leidime (MBV6), Europos sąskaitų sistemoje (ESS 2010), Eurostato metodiniuose reikalavimuose (BoP Vademecum), EBPO Tiesioginių užsienio investicijų sudarymo gairėse, 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų.</p> <p>TI yra klasifikuojamas pagal funkcines kategorijas, finansines priemones, veiklos sritis, institucinius sektorius bei geografinį paskirstymą.</p>
3.4. Skaičiavimo metodai (įvertinimas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)	<p>Finansinės priemonės, kuriomis prekiaujama, įvertinamos rinkos kaina, o kitos finansinės priemonės – nuosavų lėšų apskaitine verte.</p> <p>Operacijos užsienio valiuta perskaičiuojamos į eurus pagal Europos Centrinio Banko ir Lietuvos banko skelbiamus euro ir užsienio valiutų santykius.</p> <p>Dividendai investicijų pajamose atvaizduojami to laikotarpio, kai paskelbiama apie jų išmokėjimą.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Tiesioginės investicijos (TI)
	Reinvesticijos priskiriamos tam ataskaitiniam laikotarpiui, per kurį buvo uždirbtas pelnas ar patirtas nuostolis.
4. Tikslumas ir patikimumas	
4.1. Duomenų šaltiniai	<p>Tiesioginių investicijų statistikai sudaryti naudojami šie šaltiniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tiesioginių užsienio investicijų statistinės ataskaitos TUI-01 metiniai ir ketvirtiniai duomenys; 2) Įmonės veiklos statistinės ataskaitos (metinės) F-01 duomenys; 3) VĮ Registrų centro Juridiniam asmenų registrai teikiamų įmonių finansinių ataskaitų duomenų bazės išrašai; 4) VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazių išrašai; 5) pagrindiniai bankų veiklos rodikliai, skelbiami LB interneto svetainėje; 6) Pinigų finansų įstaigų balanso statistinė ataskaita PFJ-01; 7) Statistinės vertybinių popierių turėtojų informacinės sistemos (toliau – SVPTIS) duomenys; 8) LB užsienio paskolų informacinėje sistemoje registruotų paskolų duomenys; 9) draudimo įmonių priežiūrinės atskaitomybės „Mokumas II“ ataskaitų duomenys; 10) draudimo įmonių finansinių ataskaitų duomenys; 11) kitų šalių centrinių bankų statistinė informacija.
4.2. Statistiniai metodai	<p>Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicijų likutis yra atliktų finansinių operacijų tarp rezidentų ir nerezidentų, finansinio turto / įsipareigojimų vertės pasikeitimo (pvz., dėl valiutos santykio svyravimų) ir kitų pokyčių (perklasifikavimo) rezultatas.</p> <p>Turimi pirminiai tiesioginių investicijų duomenų šaltiniai yra suderinami, todėl koreguojama duomenų aprėptis, grupavimas ir duomenų dažnumas.</p> <p>Tiesioginių investicijų duomenys paskirstomi geografiniu pjūviu (pagal valstybes ir valstybių sąjungas) ir pagal veiklos sritis (taikant Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus kodus, atitinkančius Eurostato ir EBPO naudojamus ekonominės veiklos kodus).</p> <p>TI pagal šalis ir veiklas skaičiuojamos kryptiniu metodu, t. y. duomenys skirstomi pagal investicijų kryptį (tiesioginės investicijos į šalį, tiesioginės investicijos į užsienį) ir investicijų pobūdį (turtas arba įsipareigojimai). Grynosios TUI Lietuvoje apskaičiuojamos iš įsipareigojimų atėmus turtą, o Lietuvos TI užsienyje – iš turto atėmus įsipareigojimus.</p>
4.3. Duomenų teisingumo patvirtinimas	TI duomenys apskaičiuojami vadovaujantis tarptautiniais statistikos sudarymo standartais, EK ir EBPO metodinėmis rekomendacijomis.
4.4. Duomenų revizijos	Skaičiuojant ketvirtojo ketvirčio duomenis, revizuojami visi tų metų ketvirtiniai TI duomenys. Galutiniai ataskaitinių metų ketvirtiniai duomenys revizuojami atlikus metinį TUI tyrimą.
5. Duomenų tinkamumas	
5.1. Duomenų periodiškumas ir savalaikiškumas	TI duomenys ir trumpa pagrindinių rodiklių apžvalga skelbiami praėjus 3 mėnesiams po ataskaitinio ketvirčio pabaigos.
5.2. Suderinamumas (vidinis suderinamumas, suderinamumas tarp sektorių ir tarp statistikos sričių)	<p>TI duomenys apskaičiuojami vadovaujantis tarptautiniais standartais ir yra suderinti tarp atskirų funkcinių kategorijų, sektorių ir finansinių priemonių. TI likučiai yra suderinti su sandoriais ir kitais pokyčiais.</p> <p>TI duomenys yra skelbiami milijonais eurų.</p>
6. Prieinamumas	
6.1. Duomenų sklaidos formos	<p>LB skelbia tiesioginių užsienio investicijų srautus (sandorius), likučius ir pajamas, suskaičiuotus kryptiniu principu; taip pat tiesioginių užsienio investicijų srautus ir likučius turto / įsipareigojimų principu.</p> <p>Statistinė informacija apie tiesiogines užsienio investicijas Lietuvoje ir Lietuvos tiesiogines investicijas užsienyje pagal šalis, ekonominės veiklos rūšis skelbiama bendrame LB ir Lietuvos statistikos departamento informaciniame</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Tiesioginės investicijos (TI)
	pranešime. Detalesnė statistinė informacija skelbiama LB interneto svetainėje . Oficialiosios statistikos portalo Rodiklių duomenų bazėje , Eurostato ir EBPO duomenų bazėse.
6.2. Išankstinis duomenų skelbimo kalendorius	Statistinė informacija skelbiama pagal Lietuvos banko rengiamos statistinės informacijos skelbimo datas, nurodytas duomenų skelbimo kalendoriuje .
6.3. Kita informacija	–
Metaduomenų atnaujinimas	Metaduomenys atnaujinami kartą per metus arba kai padaromi esminiai metodikos pakeitimai. Metaduomenų atnaujinimo data: 2018-03-30.